

ARVOHUUTOKAUPPA

Taksvärkki ry / www.taksvarkki.fi

Tavoitteet:

- Tiedostaa omat arvot
- Ymmärtää, että varallisuus on jakautunut maailmassa epätasaisesti

Kesto: 25–40 min

Ryhmäkoko: 5–20 oppilasta

Tarvikkeet: Laput, joihin on kirjoitettu huutokaupattavat asiat (liitteenä) ja eri määrä ”rahaa” jokaiselle osallistujalle (setelit liitteenä)

Tehtävän kulku:

I osa: Huutokauppa (Aikaa kannattaa varata vähintään 15 minuuttia)

Harjoitus alkaa huutokaupalla, jossa kaupan on sekä aineellisia että aineettomia asioita.

On tärkeää, että oppilaat näkevät ennen huutokaupan alkua, mitä kaikkea on mahdollisuus ostaa. Lista huutokaupattavista asioista voidaan heijastaa datatykin avulla seinälle tai kirjoittaa taululle. Jaa rahat osallistujille niin, että toisilla on paljon rahaa ja toisilla vain vähän.

Huutokauppa alkaa meklarin eli ohjaajan ryhtyessä myymään tavaroita. Jos joku haluaa ostaa jonkin asian tai esineen, hän ”huutaa” yleisöstä tarjoamansa summan, esimerkiksi 300 €. Toiset voivat korottaa. Kun kukaan ei enää korota summaa, meklari toistaa korkeimman tarjouksen sanomalla ”ensimmäinen, toinen ja kolmas kerta” ja lyö kättä pöytään. Tämän jälkeen tavaran ostaja saa tavaran haltuunsa antamalla rahat vaihdossa meklarille. Omistuksen merkiksi hän saa lapun, johon on kirjattu tavaran nimi. Huutokauppa loppuu, kun kaikki myyntiartikkelit on käyty läpi. Kaikki asiat eivät välttämättä mene kaupaksi.

II osa: Purku (10–25 min)

Jos ryhmä on iso, voidaan jakautua 3–4 hengen pienryhmiin. Jokainen esittelee muille, mitä osti.

Kysymyksiä keskusteluun:

- Miltä tuntui, kun toisilla oli paljon rahaa käytettävissä ja toisilla taas vain vähän?
- Ostavatko ihmiset mieluummin jotain konkreettista, kuin sijoittavat aineettomaan, yhteiseen

hyvään?

- Ajattelevatko ihmiset kulutusvalinnoillaan tulevaisuutta?
- Takaako kuluttaminen hyvinvoinnin? Ovatko tavarat yhteydessä onnellisuuteen?

Jos on aikaa, keskustelua voidaan jatkaa arvojanan avulla. Tilan keskelle seinästä toiseen kuvitellaan jana. Lue alla olevat väittämät yksi kerrallaan. Jokaisen väittämän jälkeen oppilaat liikkuvat kuvitteellisella janalla sen mukaan, kuinka samaa tai eri mieltä he ovat väittämän kanssa. Keskellä on neutraali alue, "en osaa sanoa" -vaihtoehto. Kysy jokaisen väittämän jälkeen perusteluita ja ajatuksia ääripäissä olevilta.

Väittämät:

- Nykyajan ihmiset ostavat vain tarpeellisia tavaroita.
- Voin omilla kulutustottumuksillani vaikuttaa kehitysmaiden ihmisten hyvinvointiin.
- Uusi tavara on aina parempi kuin vanha.
- Kasvisruokaa on hyvä suosia.
- Minulla on oikeus sellaisiin asioihin, joihin kehitysmaiden nuorilla ei ole varaa.
- Ihmiset käyttävät rahaa mieluummin itsensä hemmotteluun kuin yhteiseen hyvään.
- Olemme kaikki vastuussa maapallon tulevaisuudesta.
- Aineettomat lahjat ilahduttavat lahjan saajaa enemmän kuin aineelliset lahjat.
- On vaikea suosia suomalaisia hyödykkeitä.

Huutokaupattavat asiat (liitteenä):

- viikko New Yorkissa
- kuukauden mittainen Thaimaan-loma
- maailmanrauha
- puhdas luonto
- uusin iPhone
- asunto, josta on merinäköala
- nälänhädän loppuminen
- uusi kannettava tietokone
- lapsityövoiman käytön loppuminen
- vaatteita 2000 eurolla
- kampaamolahjakortti
- kuntosalijäsensyy vuodeksi
- illallinen hienossa ravintolassa kahdelle
- poreamme
- huvipuiston kausikortti
- sukupuolten välinen tasa-arvo
- ilmastonmuutoksen pysähtyminen
- skootteri
- puhdas juomavesi kaikille
- köyhyyden loppuminen
- lottovoitto
- hyvä koulumenestys
- lukutaito kaikille maailman ihmisille
- siirtolapuutarhamökki